

שיחת השבוע

הרב יוצא לאור על-ידי צעירי-אגודת-חב"ד - המרכז • עורך: מנחם ברוד • יו"ר: הרב יוסף-יצחק אהרונוב

יש חדש

"חגיגות החומש"

ביום שלישי, ט' במרחשוון (27.10), יחלו בבית צעירי-חב"ד בכפר-חב"ד חגיגות החומש. בחגיגות ישתתפו בע"ה רבבות תלמידי כיתות ב מכל רחבי הארץ, לרגל תחילת לימוד החומש בבתי-הספר. הילדים ייהנו מחוויית 'הכנסת אורחים' באוהלו של אברהם אבינו, יפגשו סופר סת"ם, יתנסו בכתיבה על קלף, יקרו בתערוכה ומרכז למידה של מוצרי סת"ם, יועסקו בסדנה יצירתית, והעיקר - תכנית חווייתית מיוחדת בבית-הכנסת, ובמרכז הוצאת ספר-תורה, מתוך שירה וריקוד. כל ילד מקבל שי מיוחד בתום האירוע. הביקורים בהרשמה מראש בלבד, טל' 072-2770120.

קורס 'בסוד הפרשה'

לקראת תחילת ספר בראשית נפתח מחזור חדש של הקורס **בסוד הפרשה**, המאפשר לציבור ללמוד בעיון סוגיות מרכזיות בפרשיות השבוע. הקורס מתקיים על-ידי בתי-חב"ד ברחבי הארץ, והוא של שנים-עשר מפגשים. כל משתתף מקבל חוברת מהודרת ומושקעת, ובה דפי מקורות המלווים כל שיעור ועוד. הקורס הנוכחי יעסוק בהכרת דמויות המופת של העם היהודי, המתוארות בספר בראשית. הקורס מופק על-ידי בית-חב"ד המרכזי באר-שבע, ומופץ לבתי-חב"ד על-ידי מרכז צעירי-חב"ד. פרטים בבית-חב"ד המקומי.

לוח-שנה לצאצאים

איגוד צאצאי אדמו"ר הזקן, רבי שניאור-זלמן מלאדי, בעל התניא והשולחן-ערוך, הפיק לוח-שנה מיוחד והוא נשלח אלפני הצאצאים הרשומים באיגוד. עדיין נותר מספר מצומצם של לוחות-שנה ואפשר לקבלם בטל' 052-7628770.

זמני השבוע

ניו-יורק	דטרויט	מיאמי	לוס-אנג'לס
5:57	6:32	6:35	5:00
6:55	7:30	7:26	6:55

המועד: ליל שני, 11 בערב, 31 דקות ו-8 חלקים
ראש-חודש מרחשוון: ביום ראשון וביום שני

כתובת המערכת: ת"ד 14 כפר-חב"ד 60840
טל' 072-2770100 • פקס 03-9606169

www.chabad.org.il • chabad@chabad.org.il
אין המערכת אחראית לתוכן המודעות ולכשרות

נא לשמור על קדושת הגיליון

העמדה היהודית העקרונית

כאשר הראייה מצטמצמת לשאלות ההווה, היא מאבדת את נקודת-המבט הכוללת והעקרונית. העמדה היהודית העקרונית מצויה בפרשת השבוע

האירועים השוטפים גורמים לנו להתייחס לדברים במושגים של כאן ועכשיו. כאן צריך להתמודד עם לחץ בין-לאומי, שם נדרשת תשובה לאתגר ביטחוני, וכך הלאה. כאשר הראייה מצטמצמת לשאלות ההווה, היא מאבדת את נקודת-המבט הכוללת והעקרונית.

השבת, כשנקרא בתורה את פרשת בראשית, כדאי שניציץ בדברי רש"י, בפירושו הראשון לתורה. רש"י מציג תהייה על עצם העובדה שהתורה נפתחת בסיפור הבריאה. הדבר הזה אינו מובן מאליו. הלוא התורה היא ספר החוקים של עם ישראל, ולכאורה היה עליה להיפתח במצווה הראשונה שנצטוו בה ישראל. התשובה שרש"י מביא מפתיעה למדיי: הפתיחה בסיפור הבריאה נועדה לבסס את זכותנו על ארץ-ישראל!

וכך רש"י אומר בשם רבי יצחק: "שאם יאמרו אומות-העולם לישראל: ליסטים אתם, שכבשתם ארצות שבעה גויים, הם אומרים להם: כל הארץ של הקב"ה היא; הוא בְּרָאָהּ וּנְתַנָּה לאשר ישר בעיניו. ברצונו - נְתַנָּה להם, וברצונו - נָטְלָה מהם וּנְתַנָּה לנו". כלומר, סיפור הבריאה נועד לבטא את העובדה, שהארץ כולה שייכת לקב"ה ובידו לתייתה למי שהוא חפץ. זה מקור בעלותו של עם-ישראל על ארץ-ישראל.

מקור הזיקה לארץ

הכרסום החמור בזיקתם של יהודים רבים לארץ-ישראל נובע מהתרחקות מערכי היהדות. מתברר שבעם-ישראל הזיקה ליהדות והזיקה לארץ-ישראל הולכות שלובות-זרוע. לא כאן המקום לנתח את הסיבות הגורמות דווקא ליהודים שהתרחקו מיהדותם לפתח מין קהות-חושיים מוזרה לארצם ולמולדתם, אבל זו עובדה קיימת (חוץ מיוצאים מן הכלל לשני הצדדים, והרי היוצא מן הכלל רק מלמד על הכלל).

כדאי להיזכר בוויכוח שהתחולל לפני יותר משבעים שנה, כאשר הועלתה תכנית החלוקה. באותם ימים פרצו בארץ-ישראל מאורעות דמים. כנופיות ערביות, בהנהגת המופתי, הכריזו

על 'המרד הערבי הגדול', והתקיפו יהודים ברחבי הארץ. הפוגרומים האלה נמשכו כשלוש שנים, ובהם נרצחו מאות יהודים. הבריטים שיגרו לארץ 'ועדת חקירה', בראשות הלורד פיל ('ועדת פיל'). זו המליצה לחלק את ארץ-ישראל המערבית בין היהודים ובין הערבים. ההחלטה הוצגה כדרך היחידה למנוע שפיכות דמים, מתוך הנחה שכניעה לערבים (ביטול הצהרת בלפור) תרצה אותם.

באותם ימים לא הייתה לנו מדינה, לא היה צבא, לא הייתה לעם-ישראל שליטה ממשית בארץ-ישראל. עם-ישראל התבקש לוותר רק על תביעתו לארץ-ישראל כולה. בתמורה הוצעה לו מדינה, אמנם קטנה ומצומקת, והובטח שתיפסק שפיכות-הדמים. ואכן, הקונגרס הציוני שהתכנס אז אימץ את תכנית החלוקה.

בלתי-אפשרי לוותר

במרינבד שבצ'כוסלובקיה התכנסה בקיץ תרצ"ז (1937) 'הכנסייה הגדולה', ובה השתתפו גאוני הדור וצדיקי החסידות, חברי מועצת גדולי התורה. לאחר דיון מעמיק ונוקב נתקבלה החלטה הדוחה לחלוטין את תכנית החלוקה.

וכך נאמר בהחלטה המסכמת: "גבולי ארצנו הקדושה תחומים על-ידי מנחיל ארצות בתורתו הקדושה והקבועים לדורות עולם. בלתי-אפשרי משום כך שהעם היהודי מצידו יוותר באיזו צורה שהיא על הגבולות האלה. כל ויתור שכזה אין לו שום ערך".

הגאון רבי מנחם זמבא הי"ד ביטא בנאומו את הקשר בין האמונה בתורה לאמונה בארץ-ישראל: "רק אנשים אשר להם העוז המר לקרוע גזרים מתורתנו התמימה והקדושה - הם-הם אשר ירהיבו בנפשם לקרוע גם את ארצנו לגזרים. אבל אנחנו, המוסרים נפשנו על כל אות ואות ועל כל מנהג שבישראל - לא נוכל בשום אופן להסכים לוותר אפילו על צעד ושעל אחד מארצנו הקדושה".

זו העמדה היהודית האמיתית והנצחית, ובה עלינו לדבוק גם היום.

הגוף הגשמי נשאר בקיומו

אך כאן נשאלת שאלה גדולה: מה התועלת בהעלאת הגוף, כאשר סופו של הגוף הוא ככתוב בפרשתנו "כי עפר אתה ואל עפר תשוב?"

העבודה נשמרת

התשובה על כך היא, שיש באדם 'עצם לזו', שגם לאחר שמתקיים "ואל עפר תשוב" היא נשארת בקיומה. לכן אי-אפשר לטעון שהגוף אובד וחדל מלהתקיים, כי בזכות העצם הזאת הוא נשאר בקיומו.

ויתרה מזו, תחיית המתים מתחילה מהעצם הזאת, שממנה נבנה הגוף כולו מחדש. נמצא אפוא, שהגוף אינו כלה ואינו אובד, אלא הוא נשאר בקיומו עד זמן התחייה, שאז ייבנה מחדש מעצם ה'לזו' הגוף כולו, עם רמ"ח האיברים ושס"ה הגידים, שהיו קשורים עמו בהיותו חי בעולם הזה. על-כן העבודה שהנשמה עבדה להעלאת הגוף ולזיכוכו נשארת ונשמרת לעולם ועד.

(תורת מנחם כרך ל, עמ' 58)

הנשמה, לשם מה נדרשה לרדת לתוך גוף גשמי ולסבול בעולם הזה. אלא שהתכלית היא, שהנשמה תעלה ותרומם עמה את הגוף.

זו המטרה של ירדת הנשמה למטה, ולכן תכלית השכר על עבודת התורה והמצוות היא דווקא בתחיית המתים, כאשר גם הגוף יוכל ליהנות מהשכר. זו ההכרעה במחלוקת הקיימת בעניין זה, שגן-העדן לנשמות הוא מצב זמני עד עת התחייה, שהיא הייעוד השלם והסופי, לנשמות בגופים דווקא.

מה התועלת?

לכן חיוני לשתף את הגוף בכל עליותיה של הנשמה, ועבודת ה' צריכה לבוא לידי ביטוי בגוף הגשמי. על הפסוק "ולעבדו בכל לבבכם" אמרו חז"ל: "איזו היא עבודה שבלב... זו תפילה". היינו שהעבודה צריכה להיות בתוך הלב ועם הלב, וכפי שמבואר בתורת החסידות, שאהבת ה' ויראתו צריכות לבוא לידי ביטוי בבשר הלב הגשמי - התרחבות הלב מאהבת ה' וכיוצא בזה מיראתו.

בריאת האדם הייתה שונה מבריאת שאר היצורים. כל היצורים האחרים נבראו על-ידי המאמר האלוקי כגוף ונפש, שנוצרו בעת ובעונה אחת. לעומת זה, בבריאת האדם מודגשת החלוקה בין הגוף לבין הנפש. הגוף נברא כמציאות לעצמה - "וייצר ה' אלוקים את האדם עפר מן האדמה", ולאחר מכן הכניס בו הקב"ה את הנשמה - "וייפח באפיו נשמת חיים".

דרך בריאתו של האדם משקפת את הפער האינ-סופי בין הנשמה לבין הגוף. הנשמה באה מהמקום העליון ביותר - "נשמה שנתת בי טהורה היא" - ואילו הגוף הוא גשמי וחומרי, בעולם הזה התחתון. החיבור בין הנשמה לבין הגוף פלאי ביותר, ועל כך אנו מברכים "ומפליא לעשות", שזה הפלא שבחיבור הנשמה והגוף.

התכלית היא התחייה

מה התכלית בירידה הגדולה הזאת של הנשמה? לא דיי שהנשמה תישאר בשלמותה, כמו שכתוב "ברוך אתה בבואך וברוך אתה בצאתך", שעל זה אומרת הגמרא: "שתהא יציאתך מן העולם כביאתך לעולם". שכן אם זה כל הישגה של

מן המעיין אמת | מאת הרב אליעזר ברוד

עכשיו, אני אומר זאת לא באמת". וכך דיבר עד שהתעלף. אמר עליו הרבי: "הוא מחפש את האמת באמת".

אמת השבוע

כשיודעים - לא יודעים

המגיד מקו'ניץ ראה פעם אחת בחלומו את הבעש"ט ושאלו: "למה כשבאתי בתחילה אל הצדיקים ללמוד מהם את דרכי עבודת הבורא, הייתי מרגיש בכל יום ויום שאני עולה מחיל אל חיל, ואילו עתה איני מרגיש שינוי וכל יום נדמה בעיניי כיום האתמול?".

השיב לו הבעש"ט: "כאשר ילד קטן מתחיל ללמוד חומש, הוא מרגיש בכל יום שהוא מתעלה בידעותיו, מחכים ומוסיף דעת. כשהוא גדל ומתחיל ללמוד גמרא ופוסקים ורואה כמה עמוקה התורה, הוא מרגיש שאינו אלא ככלל המלך מהים. וכשהוא נעשה למדן גדול, אוראז הוא מרגיש שבעצם אינו יודע כלום".

עצמו, אלא מפני שהשקר נדמה לאמת ועושים את השקר לאמת. עבודת החסידות מטאטאת את השקר מן האמת, והאמת נשארת נקייה.

(ספר השיחות ת"ש)

אמת מלאה

בתכונות אחרות, כמו חכמה, מוסר וכדומה, יש מדרגות, מידה קטנה וגדולה, אולם לאמת יש מידה אחת בלבד, כי כל מה שאינו אמת מלאה אינו אמת כלל. לפיכך חותמו של הקב"ה אמת, כי הוא מייצג את האחדות הגמורה, בלי כל תוספת וריבוי.

(דברי שאול)

ראשית האמת - אמת

כשאוחזים ב'אמת', אפילו בקוץ הראשון שבאות אלף שבאמת - גם זה אמת.

(הרבי הרי"צ מליובאוויטש)

מחפש באמת

חסיד נכנס אל הרבי הרש"ב מליובאוויטש והתאונן: "חסרה לי אמת. כל עבודתי את הבורא היא ללא אמת. ולא עוד, אלא גם מה שאני אומר

המחבר וחותמו

"בראשית ברא אלוקים" (בראשית א, א).
"בראשית ברא אלוקים" סופי תיבות 'אמת'. חז"ל אמרו (שבת נה): "חותמו של הקב"ה אמת". דרכו של מחבר שהוא טובע את חותמו ונותן את שמו בשער הספר. כך טבע הקב"ה את חותמו 'אמת' בראש ספרו - התורה.

(רבי בונם מפשיסחה)

אמת אחת

חותמו של הקב"ה אמת, כי הוא יתברך אחד ואין שני לו, וגם האמת אחת היא ואי-אפשר שיהיו שתי אמיתות, שלא כשקר שאין לו גבול.

(המהר"ל)

אי-אפשר לזייף

חותמו של הקב"ה אמת, כי את האמת אי-אפשר לזייף. האמת, ברגע שמזייפים אותה, שוב אינה אמת.

(רבי בונם מפשיסחה)

השקר נדמה לאמת

הרוגז על שקר העולם, אינו כל-כך בגלל השקר

סוד העושר

הכול הכירו את לייבלה הפריץ. אחוזותיו התפרשו על מרחבים עצומים, וכל כפר בלנה, הסמוך לעיר גוסטינין, היה בבעלותו. היו לו בתי-חרושת, לולים, רפתות ואורוות, שדות תבואה ויערות.

שמו היה לייבלה קושמירק. בפי הגויים נקרא לאווקה. הוא היה יהודי גבאי-קומה, בעל כתפיים רחבות וזקן שחור, אשר ביושרו ובמידותיו הטובות קידש שם שמים בין כל תושבי האזור.

שלא כמנהגם של הפריצים האחרים, שנהגו בעריצות כלפי נתיניהם, הוא היה מתעניין בשלומם, משתתף באירועים שחלו במועדם, ואף מחלק עצים חינם להסקת בתיהם בחורף.

בני הכפר ידעו לגמול לו ברגשות חיבה שחשו כלפיו. בכל עת שהיה יוצא לסייר באחוזותיו, היו מקדמים את פניו במתנות. כאשר ערך שמחה, היו ידי כול עסוקות בהכנות לקראתה, ואם חלילה חלה מי מבני ביתו, היו הכול ממחרים לשאת תפילה לשלומו.

ויהי היום והגיע מועד חתונת בתו הבכירה, שרה'לה. חתן מיוחד לקח לו לייבלה, את יואל'יק סופר, בנו של רבי שמעון, הרב מקרקוב, שנחשב עליו ממש בין הבחורים בני-גילו.

רבה הייתה התכונה לקראת החתונה. האיכרים עמלו לנקות את הדרכים, ונשות הכפר קישטו את פתחי בתיהן. מרכבת הפריץ הביאה עמה הלוח ושוב אורחים נכבדים, ובהם הצדיק רבי יחאל'מאיר מגוסטינין, האדמו"ר מוורקה, השרף ממוגלניצה, הסבא קדישא מרדושיץ ועוד רבנים ידועים-שם.

את החופה ערך הצדיק מגוסטינין, בניגת הפרחים הקסומה של הארמון, ואחריה פנו הכול לעבר האולם 'הירוק'. פאר והדר, קישוטי כסף וזהב, מילאו את האולם ונצצו באור יקרות. האורחים לא פסקו מלהביט בהשתאות בעושר הרב שנגלה לעיניהם.

בסעודת החתונה, בעוד האורחים מזמרים ורוקדים לכבוד החתן והכלה, נקשרה שיחה לבבית בין המחותנים. לייבלה, הצנוע בטבעו, הבין כי חידת עושרו הגדול מעסיקה גם את מחותנו, ואמר: "ודאי מתפלא אתה על העושר המופלג שבו זכיתי. כל זה בא לי בזכות מעשה טוב אחד".

ומעשה שהיה כך היה:

לייבל נולד בעיירה אוזורקוב, ליד לודז'. הוריו היו אנשים דלי-אמצעים.

הוא החל לשלוח את ידו במסחר תבואה, ועד מהרה קנה לו שם של סוחר אמין וישר. הסוחרים הוותיקים חיבבוהו והרבו לסחור עמו. במרוצת הזמן נעשה סוחר מומחה, ובהגיע הזמן הציעו לפניו נכבדות. הכלה הייתה בתו של רבי לייזרל, רב

בלימודיו לא הצליח, וכאשר התבגר הכריז כי הוא יוצא להשיג פרנסה, ובכוונתו לעזור גם להוריו. הללו רצו שימשיך את לימודיו בשיבה. אביו ניסה לשכנעו ואימו בכתה לפניו, אך ללא הועיל. הנער החליט ולא היה אפשר להזיזו מדעתו.

לומדים גאולה | מאת מנחם ברוד

הקלקול והתיקון

חטא עץ-הדעת תופס מקום נכבד בהבנת תכלית חיינו בעולם הזה. הוא המקור והשורש של כל החטאים, ואחת המטרות העיקריות של לימוד התורה וקיום המצוות בזמן הזה היא לתקן את מה שפגם חטא עץ-הדעת, ולהשיב את העולם לסדריו הנכונים ששובשו על-ידי החטא הזה. כשיתוקן החטא, תבוא הגאולה.

עניין זה מעורר שאלות רבות. למה לא רצה הקב"ה שהאדם יאכל מעץ-הדעת ויפיקחו עיניו וידע את הטוב ואת הרע? ומהי, בעצם, ידיעה זו של טוב ורע? ולמה לאחר החטא חשש הקב"ה פן יאכל מעץ-החיים ויחיה לעולם? ובמה חומרתו הגדולה של חטא עץ-הדעת, שגרם מיתה לכל הדורות והוריד 'זוהמה' לעולם עד קץ-הימים, כשיעביר ה' את רוח הטומאה מן הארץ?

ידיעה מזיקה

תורת החסידות מסבירה, שמשמעות האכילה מעץ-הדעת היא - ידיעת הרע. גם לפני החטא הייתה קיימת בעולם מציאות הרע, אבל זה היה סוג אחר של רע. הרע שלפני חטא עץ-הדעת היה כמו קליפת הפרי, שאמנם היא פסולת, אך היא מגינה על הפרי. כזה היה הרע שלפני החטא, בבחינת הצד השני, המשלים, של הקדושה. הייתה הבחנה ברורה בין טוב לבין רע. לא הייתה ערבוביה ביניהם.

הקב"ה לא רצה שתהיה לאדם נגיעה ברע, משום שידעת האדם בטוב וברע שונה במהותה מידיעת הטוב והרע למעלה. שם זו ידיעה מופשטת, כוללת, בלתי-מתרגשת. במצב כזה אין ידיעת הרע גורמת נזק. הדבר דומה לילד פעוט המדבר על כסף, שררה, כבוד וכדומה. הוא אומר את המילים ויודע את המושגים, אך אין לו בהם שום תחושה, ולכן אין בכך רע. אולם האדם המבוגר מדבר על הדברים הללו מתוך הרגשת התאוה, ולכן הדבר מסוכן לו.

על-כן אסר הקב"ה על האדם לאכול מעץ-הדעת. ידיעתו של האדם ברע אינה מסוג הידיעה המופשטת וה'תאורטית' כפי שהיא למעלה. האדם עשוי לחוש את הרע ולגלות את התאוה הגלומה בו. הוא מסוגל להרגיש את התענוג הזר שיש ברע ולהיגרר אחריו. מבחינתו, ידיעת הרע היא דבר מסוכן, והקב"ה רצה למנוע זאת ממנו.

להשיב את העולם לתיקון

אך האדם לא שמע בקול ה' ואכל מעץ-הדעת. בכך טעם את טעמו של הרע, ואז 'ותיפקחנה עיני שניהם וידעו כי עירומים הם' - הם גילו את התאוה הזרה של הרע. שוב הטוב לא היה טוב צרוף, כפי שהיה קודם החטא, אלא התערבבה בתוכו תאוה זרה; הרע פרץ את גבולותיו וחדר אל תוך הטוב.

מאחר שאדם הראשון היה נשמה כללית, הכוללת את כל הנשמות, הייתה לכל פעולה שלו משמעות כלל-עולמית. כאשר נוצר אצלו הערבוב בין הטוב לבין הרע, הייתה לדבר השפעה על העולמות כולם: בכל רובדי המציאות נפרצו הגבולות בין הטוב לבין הרע, והרע התערבב עם הטוב. זה הפירוש במאמר חז"ל שעל-ידי חטא עץ-הדעת 'ירדה זוהמה לעולם'. חטא עץ-הדעת ערבב את הטוב והרע בכל הדרגות ובכל הרמות, עד שמאז אין טוב בלא רע ואין רע בלא טוב.

משום כך נגזרה מיתה על האדם לאחר החטא והקב"ה מנע ממנו לאכול מעץ-החיים. עתה, לאחר שהטוב התערבב עם הרע, יהיה רע מאוד אם יחיה האדם לעולם. הדבר יעניק חיי-נצח גם לרע המערבב בו. לכן נגזרה המיתה, כדי שלא יהיה קיום נצחי לרע.

זו מהות עבודתנו בקיום התורה ומצוותיה - להפריד את הטוב מן הרע ולהשיב את העולם למבנהו הנכון. על-ידי מעשינו ועבודתנו אנו מעלים את ניצוצות הקדושה שנפלו לתוך הרע, ומסלקים את הרע שחדר אל הטוב. כשעבודה זו מסתיימת, חטא עץ-הדעת מגיע לתיקונו ובא משיח-צדקנו.

העיירה פרינטישב, הסמוכה לאזורקוב. ר' לייזרל היה למדן מופלג, מתלמידי רבי עקיבא איגר, אך בגלל עוניו לא היה באפשרותו לתת נדוניה לבתו. באין-ברירה ויתר על תקוותו למצוא לבתו, מרים, חתן בן-תורה, והסכים להתפשר על חתן כלייבלה, אשר למרות היותו עם-הארץ נודע כבחור ישר וירא-שמים.

בעת כתיבת התנאים הופתע החתן לקבל מחמיו לעתיד מאתיים רובלים, דמי נדוניה סמליים. הוא קיבל זאת כמחווה יפה ולא שאל שאלות.

מועד החתונה הגיע. פאר והדר לא היו שם, ואף צורכי החתונה ההכרחיים היו דלים ובצמצום רב, אולם דבר לא נגרע משמחת בני הזוג ובני-משפחותיהם.

בליל שבת הראשון לאחר החתונה בא הזוג הטרי לסעוד בבית הורי הכלה. לייבלה ידע כי הבית נראה עלוב, אולם התרשם מכך שאף-על-פי-כן קורנים פניהם של בני הבית מאושר, וקירות הבית מפיקים חום ונותנים הרגשה טובה לבאים בשעריו.

לפתע צדה עינו של לייבלה דבר מוזר. הוא הביט בנרות השבת שעמדו על השולחן. אלה היו נרות פשוטים, תחובים בגושי חימר. ליבו הצטמק בתוכו, והוא תהה אם עד כדי כך מגיע העוני בבית חמיו, שאין בידו להשיג אפילו פמוטות נחושת זולים, שגם בני העניים מתכבדים בהם.

כאשר שבו לביתם לאחר הסעודה שאל את רעייתו לפרש העניין. דמעות הציפו את עיניה, והיא סיפרה: "אכן, קודם שבאנו בקשרי השידוכין היו לאימי פמוטות כסף, שקיבלה בירושה, אולם אבי לא היה יכול להשלים עם המחשבה שלא יוכל לתת אפילו נדוניה סמלית. לכן משכן את הפמוטות, בתוספת כמה כרים וכסתות, אצל ר' מגדל המלוה, וקיבל מאתיים רובלים".

לייבלה שמע את הדברים בהתרגשות. בצאת השבת הלך מיד אל מגדל המלוה, הניח על שולחנו את מאתיים הרובלים, וקיבל את המשכונות בחזרה. הוא מיהר אל בית חמיו וחמותו והביא אליהם את החפצים. חמיו שמח כל-כך על הפמוטות שחזרו, עד שיצא עמו בריקוד מרוב שמחה.

למחרת פנו אל לייבלה שני הפריצים החשובים מלנטשיץ וגלנוב, והציעו לו לקנות שטחי ענק מאחוזותיהם, עסקה משתלמת העשויה לגרוף הון עתק. את התשלום, אמרו, הוא יכול לדחות ולשלם בהמשך הזמן.

"עתה תבין מאין בא לי העושר הזה", סיים לייבלה, בעיניים בורקות, באוזני מחותנו החדש - "הכול בזכות הפמוטות של שבת".

פתגם חסידי "מלאך, מלאך, אין זו גבורה גדולה להיות מלאך בשמים. רד לארץ ועמול על מאכל ומסקה, גידול ילדים ופרנסה, ואז נראה אם תישאר מלאך" (רבי משה מקוברין)

האסטרונומיה מוכיחה את הסדר ביקום

שאינן מקריות בעולם ושהכול מושגח", הוא מדגיש.

לא לאסטרונומיה

הוא מציג את מצב הכוכבים ביום פרוץ מלחמת העולם השנייה ומסביר בהתלהבות: "זה מצב מן הגרועים ביותר שיכולים להיות. לעומת זה, מצב הכוכבים ביום פרוץ מלחמת ששת הימים הורה על מזל מצויין לעם ישראל".

לדבריו, הוא אינו עוסק באסטרונומיה בת ימינו, שלדעתו אין בה אמת. "אני עוסק רק באסטרונומיה ובנושא המזלות כפי שהם מופיעים במקורות, בחז"ל ובדברי הראשונים. זו תורה והיא אמת", הוא מבהיר. כמו־כן הוא אומר שאינו מנסה לחזות אירועי עתיד, גם משום שעם ישראל הוא למעלה מהמזל והדברים יכולים להשתנות. עם זה הוא מגלה כי היו מקרים שראה מצבי כוכבים מדאיגים וחשש מפני הצפון, והדברים אכן התממשו. כך היה לפני הפיגוע במגדלי התאומים, התרסקות המעבורת קולומביה ועוד.

יש תכלית

מחקריו קירבו אותו לחסידות חב"ד. "לא גדלתי במשפחה חב"דית", הוא אומר, "אבל כשנחשפתי לתורת חב"ד ולגישה המיוחדת של הרבי מליובאוויטש, שמדייק בכל פרט ומגלה את הסדר המופלא שבכל דבר, נעשיתי חסיד חב"ד".

בספרו החדש, 'פיצוח הקוד השמימי', הוא מתעמת

שהרב ישראל מרילוס, יליד בלגיה, היה נער צעיר, החליט ללמוד אסטרונומיה. "בגיל בר־מצווה בערך החלטתי שאני רוצה ללמוד לימודי קודש בלבד. התחלתי ללמוד הלכות קידוש החודש ברמב"ם, וחשתי משיכה עזה ללמוד אסטרונומיה", הוא מספר.

באותם ימים לא חלם שהמסע הזה יביא אותו אל חשיפת הנקודות הרגישות לעם ישראל בגלגל המזלות, מה שמוכיח כי אין מקריות בהתרחשות המאורעות הרבים, וכי הכול מחושב מלמעלה. את גילוייו אלה פרסם בספריו 'חכמת ישראל' וספרו החדש 'פיצוח הקוד השמימי'.

מיקומי המזלות

דרכו של הנער לא הייתה קלה. באותם ימים לא היה בהישג־ידו אפילו מחשבון כיס פשוט, והוא נאלץ לחשב את כל החישובים המסובכים בעזרת עיפרון ונייר. החישובים האלה דרשו לערוך גם חישובי שורשים, שאינם קלים לחישוב. "היו לי עקרמות של ניירות", הוא מספר. "חישבתי אלפי פעמים שורשים של מספרים".

לימים החל הרב מרילוס לבדוק בשיטתיות מאורע אחר מאורע, בהיסטוריה של עם ישראל. הוא בדק את מצב הכוכבים במאה ושלושים מאורעות, וגילה עובדה מדהימה: "מצאתי שתשעים וחמישה אחוזים מהמאורעות אירעו כאשר המזלות עמדו במיקומים המרמזים על פורענות, ואילו באירועים חיוביים עמדו המזלות במיקומים המבטאים ברכה. הסיכוי שצירוף כזה יהיה אקראי אינו קיים. זה עצמו מוכיח

פינת ההלכה | מאת הרב יוסף גינזבורג, רב אזורי עומר

י'כולו' בליל שבת

שאלה: מדוע אומרים את פרשת 'י'כולו' כמה פעמים בליל שבת?

תשובה: אמרו חז"ל: "כל המתפלל ואומר 'י'כולו', מעלה עליו הכתוב כאילו נעשה שותף לקב"ה במעשה בראשית, שנאמר 'י'כולו'; אל תקרי 'י'כולו' אלא ויכלו, כלומר: הקב"ה והוא (המתפלל)".

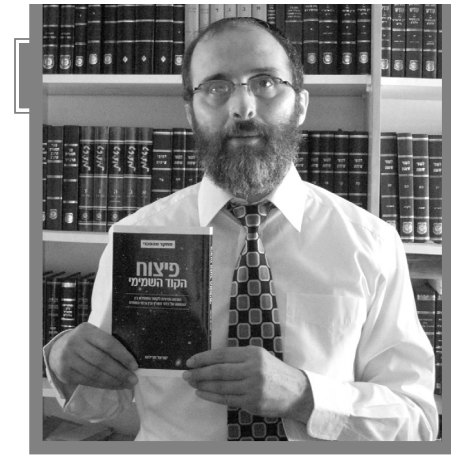
אף־על־פי שאומרים 'י'כולו' בתפילת העמידה בלחש, המתפללים נוהגים לחזור ולומר 'י'כולו' אחרי התפילה, מכיוון שביום טוב שחל להיות בשבת (בכחודש תשרי זה) אין אומרים זאת בתפילת העמידה, וכדי שלא לחלק בין שבת לשבת - נהגו לומר זאת בכל השבתות. וגם כדי להוציא ידי־חובה את מי שאינו יודע לומר זאת.

נוהגים לומר זאת כולם יחד ובעמידה, לפי שבזה אנו

מעידים לקב"ה במעשה בראשית, והעדים צריכים להעיד בעמידה. גם יחיד המתפלל יחזור ויאמר 'י'כולו', וכן הוא גם על־פי הארז"ל. בעל התניא מוכיח מה'בית יוסף' ואחרים שצריך לומר זאת בעמידה גם ביחיד (לפי ה'משנה ברורה' יאמרנו לפחות בשניים, כשני עדים, ואם לאו - לא יכוון לעדות, אלא "כקורא בתורה"). ו'ילקוט יוסף' כתב, שנכון שגם הנשים - שאינן בדיון 'עדות' - יכוונו כך).

עם זה, צריך לחזור ולומר 'י'כולו' בפעם שלישית על הכוס בתחילת הקידוש לפני ברכת הגפן, כדי להוציא ידי חובה זו את בני־הבית הקטנים שעדיין לא אמרוהו. ולהרבה דעות טוב לעמוד גם בשעת אמירה זו.

מקורות: שבת קט"ב. תוס' פסחים ק"א ד"ה זכרנה. תוסו"ע ושו"ע אדמו"ר הקור"ם רסח, וסעיף ז' (בשו"ע אדה"ז סי"ב), וסי' רע"א סי"י (בשו"ע אדה"ז סי"ט) ונו"כ. משנה ברורה וק"פ החיים שם. פסקי תשובות שם, ילקוט יוסף סי' רסד ח סט"ד ט"ז, ואשי ישראל פל"ו סכ"ד יכו"ש.

הרב מרילוס וספרו החדש. "אין מקריות"

עם תאוריית האבולוציה, שלפיה העולם מתנהל באקראיות ובהעדר יד מכוונת. "לשיטת המדענים הדוגלים בתאוריה זו, האדם אינו אלא גרגיר קטן בכרונולוגיית היקום המתפתח באקראיות גמורה", מסביר הרב מרילוס. "בספר אני מפרך את התאוריה הזאת לחלוטין, ומוכיח בהוכחות חותכות כי לכל אדם בעולם נקבע תפקיד מוגדר, הקשור דווקא לתקופה שהוא חי בה. הספר גם מוכיח כי האירועים העולמיים מכוונים מלמעלה, וכי אנו נתונים בעיצומם של תהליכים היסטוריים הקשורים לסיוס הגלות ולבוא הגאולה".

ברכות וישועות

רבים נושעו מברכותיו הקדושות של הרבי מליובאוויטש.

גם כיום אפשר לעלות ולהשתטח על 'הציון' הקדוש של הרבי, ולשלוח מכתבים ל'ציון' לבקשת ברכה.

ohel chabad lubavitch, 226_20 Francis Lewis Blvd. Cambria Heights, N.Y 11411
Tel: 1-718-723 4545, Fax: 1-718-723 4444

www.ohelchabad.org

שולחן שבת

לכל התורה בכרך אחד

שלוש שיחות לכל פרשה, מאוצר שיחותיו של הרבי מליובאוויטש

להזמנות: טל' 1-718-6041020